***Număr (atribuit prin PIGD):* 2-2306958-21-2-16012023**
Dosarul nr. 2-77/23

HOTĂRÂRE
În numele Legii
Hotărâre integrală adoptată la 07 mai 2024 ca consecinţă a cererii de apel nemotivată din 28.02.2024, formulată de avocatul Coban Igor,

01 februarie 2024 **or. Cimişlia**

Judecătoria Cimişlia (sediul Cimişlia), instanţa în componenţa

Preşedintele şedinţei, judecător	Maria Ganganu
Grefier	Alexandra Damaschin
	Corina Pucaliov
	Cristian Căinăreanu
Cu participarea:	
Rep. Reclamantului	
Avocatul	Igor Coban
Rep. Pârâtului	
Avocatul	Dorin Cimil
Pârâtei	
Notar	Elena Constantinescu
În lipsa:	
Reclamantei	Camera Notarială din R. Moldova
Intervenientului	
Accesoriu	Ministerul Justiţiei

a examinat în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Camera Notarială din Republica Moldova către Notarul Elena Constantinescu, intervenient accesoriu, Ministerul Justiţiei R. Moldova cu privire la achitarea contribuţiei obligatorii şi a cheltuielilor judiciare,-

a c o n s t a t a t:

<u>Pretenţiile şi argumentele reclamantului.</u>

La data de 22.08.2020, în Judecătoria Chişinău a fost înregistrată cererea înaintată de Secretarul General al Camerei Notariale, Angela Maxim în interesele Camera notarială către Notarul Constantinescu Elena cu privire la achitarea contribuţiei obligatorii şi a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat faptul că, potrivit art. 43 alin.(1)- (5) al Legii nr. 69 privind organizarea activităţii notarilor din 14.04.2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 277-287, art. 588 din 26.08.2016, Camera Notarială este organul de autoadministrare al notarilor, de promovare şi apărare a intereselor colective ale acestora, precum şi un garant al independenţei notarilor şi al calităţii asistentei notariale. Camera Notarială funcţionează în condiţiile legii şi ale statului său, aprobat de

Adunarea Generală a Notarilor şi îi include pe toţi notarii care activează în Republica Moldova. Camera Notarială este o organizaţie profesională, înfiinţată în temeiul prezentei legi, cu personalitate juridică, cu patrimoniu şi buget propriu. Camera Notarială activează pe principii de autofinanţare. Camera Notarială fiind înfiinţată fiind înfiinţată în temeiul Legii nr. 69 privind organizarea activităţii notarilor, include toţi notarii din Republica Moldova iar calitatea de membru al Camerei Notariale este obişnuită automat în virtutea calităţii de notar.

Menţionează reclamantul că, achitarea contribuţiilor obligatorii de notar către Camera Notarială este o obligaţie stabilită de lege şi statut, fiind strâns legată de statutul de notar, ce nu poate fi executată la alegere sau în mod condiţionat. În mod particular, aprobarea mărimii şi modului de determinare a cotei de contribuţii obligatorii a notarului se stabileşte de Adunarea Generală a Notarilor, în calitate de organ suprem al Camerei ce întruneşte toţi notarii ce activează în Republica Moldova, art. 47 alin.(6) lit. d) al Legii nr. 69. Prin decizia Adunării Generale a Notarilor din 01 aprilie 2017, a fost aprobată achitarea contribuţiei către Camera Notarială în mărime de 600 lei lunar, începând cu 01 aprilie 2017, iar executarea deciziilor organelor Camerei este obligatorie pentru membrii săi.

A mai indicat că, decizia Adunării generale privind aprobarea mărimii contribuţiei obligatorii nu a fost contestată şi este în vigoare. Mai mult că atât, prin Decizia Adunării Generale a Notarilor din 03 februarie 2018, a fost reconfirmată achitarea de către notari a contribuţiei obligatorii pentru perioada începând cu 01 aprilie 2017. Potrivit art. 38 alin.(3) al Statutului Camerei Notariale adoptat de Adunarea Generală a Notarilor din 18.02.2017, ajustat prevederilor Legii nr.158/2018, prin aprobare de către Adunarea Generală a Notarilor din 10.11.2018, conform cărora actele de Adunare generală a notarilor sunt obligatorii şi executorii pentru membrii Camerei Notariale.

Mai menţionează reclamantul că, pârâtul nu şi-a onorat obligaţiunile de plată a contribuţiilor notariale obligatorii acumulând o datorie faţă de bugetul Camerei Notariale, în mărime de 24000 lei, calculată pentru perioada 01 aprilie 2017-20 august 2020. Achitarea contribuţiei obligatorii către Camera Notarială este o obligaţie a fiecărui notar, faţă de Camera Notarială, ce nu poate fi executată la alegere sau în mod condiţionat. Prin neachitarea contribuţiilor obligatorii se admite prejudicierea bugetului Camerei Notariale, din resursele căruia se organizează activităţile Camerei, inclusiv cele de organizare a cursurilor.

Indică că, în scopul soluţionării amiabile a litigiului, reclamantul de mai multe ori a contactat telefonic pârâtul, precum şi a expediat informaţia cu privire la necesitatea achitării sumei restante prin intermediul poştei electronice, inclusiv celei corporative a notarilor la data de 31.10.2019. La fel, la 24.06.2020, pârâtului i-a fost expediată şi somaţie scrisă privind achitarea restanţelor acumulate. Deşi a recepţionat somaţia la 06.07.2020, fapt confirmat prin avizul de recepţie, pârâtul nu a achitat datoria, din ce motiv au înaintat acţiunea.

Totodată, în temeiul art. 9, 10, 858, 774 Cod civil, a prevederilor Legii nr.69/2016 privind organizarea activităţii notariale şi a Statutului Camerei Notariale, art. 166 Cod de procedură civilă, solicită reclamantul: 1) admiterea acţiunii; 2) încasarea de la notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale din Republica Moldova a sumei de 24000 lei cu titlu de contribuţie obligatorie de notar; 3) încasarea de la notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale din Republica Moldova a sumei de 720 lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 02 iunie 2022, notarul Constantinescu Elena prin intermediul e-mail, de la notarul@mail.ru către camera.notarială@cnm.md şi jcm@justice.md înregistrată cu nr. 3-5419 din 02.06.2022, a expediat referinţa.

În motivarea referinţei a menţionat că, consideră solicitarea Camerei Notariale ca fiind una neîntemeiată, parţial tardivă.

Indicând la faptul că, referitor la tardivitatea acţiunii, încasarea datoriei a fost solicitată pentru intervalul de timp 01.04.2017-22.08.2020, adică pentru o perioadă de 3 ani 4 luni şi 21 zile. Conform art. 391 alin.(1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţa de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Posibilitatea satisfacerii acţiunii este limitată în timp de curgerea termenului de prescripţie. Exercitarea unei profesii legal dobândite nu poate fi condiţionată de plata unei contribuţii unui organ de autoadministrare. Licenţa obţinută pentru exercitarea activităţii notariale urmează a fi înţeleasă în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţia europeană a drepturilor omului, ca fiind un bun, iar impunerea unei obligaţii întru ,,folosirea bunului" reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate. La momentul obţinerii licenţei de către notarul Constantinescu Elena, în anul 1998, acesta avea o aşteptare legitimă că-şi va putea exercita drepturile conexe licitaţiei, fără careva îndatoriri suplimentare şi fără careva intervenţii legislative imprevizibile. Mai mult, notarul este un profesionist independent, care exercită activitatea notarială sub control profesional, judecătoresc şi financiar - fiscal.

A mai menţionat că, cererea de chemare în judecată a fost semnată de către o persoană ce nu are astfel de atribuţii legale, or acţiunea a fost semnată şi depusă de către secretarul general al Camerei Notariale - Angela Maxim. Legea nu-i conferă secretarului general al Camerei Notariale, dreptul de a reprezenta entitatea în instanţa de judecată. Nici în Statutul Camerei Notariale nu este stipulat acest fapt, ba mai mult, în raport cu organele de stat, competenţa în reprezentare îi aparţine Preşedintelui Camerei Notariale. Secretarul general a obţinut dreptul de a reprezenta Camera Notarială în faţa instanţelor de judecată abia începând cu 20.04.2022, respectiv până la 20.04.2022, asemenea atribuţii Secretarului general nu deţine. Până la 20.04.2022, Preşedintele Camerei Notariale nu era conducător al acesteia, ci doar reprezentant al Camerei Notariale şi respectiv executor al deciziilor organelor acesteia. Potrivit Legii nr. 69/2016, Preşedintele Camerei Notariale, nu avea dreptul de a semna actele Camerei Notariale, ci doar ale Consiliului Camerei Notariale. După operarea modificărilor prin Legea nr. 78 din 31.03.2022 în atribuţiile acestuia începând cu 20.04.2022, Preşedintele Camerei Notarială nu doar reprezintă Camera Notarială, dar şi o conduce, semnează nu doar actele Consiliului Camerei Notariale, dar şi ale Camerei Notariale.

Indică că, până la 20.04.2022: 1. Secretarul General nu avea atribuţii de a semna şi depune cererea de chemare în judecată de a reprezenta Camera Notarială în faţa instanţelor judecătoreşti fără procură, iar Preşedintele Camerei, care doar reprezenta Camera Notarială, dar nu conducea dar nu o conducea şi era în drept de a semna doar actele Consiliului Camerei Notariale, nu deţinea atribuţii legale de a elibera din numele Camerei Notariale procura nr. 1 din 15 aprilie 2019. La situaţia din 20.08.2020, data semnării cererii de chemare în judecată, unicul organ de conducere al Camerei Notariale cu drept de a urmări pe cale judecătorească notarii datornici, era Adunarea Generală a Notarilor (organ competent de a aproba mărimea şi modul de determinarea a cotei de contribuţie obligatorie a notarului (art. 46 alin.(6) lit. d) Legea nr. 69/2016), respectiv şi de a urmări datornicii), iar celelalte organe ale Camerei Notariale asemenea atribuţii nu

aveau. La materialele cauzei o asemenea decizie adoptată de Adunarea generală a notarilor nu a fost anexată. Procura nr. 1 din 15.04.2019, anexată la materialele cauzei în şedinţa nu este eliberată Secretarului General Angela Maxim, ci cet. Maxim Angela, fără a fi specificată funcţia deţinută la Camera Notarială. Decizia Adunării Generale a Notarilor din 01 aprilie 2017, prin care se pretinde că s-a aprobat cuantumul contribuţiei lunare în mărime de 600 lei, pretins reconfirmat prin Decizia aceleiaşi adunări din 03 februarie 2018, la materialele pricinii nu este anexată nici o decizie, care at fi data cu 01.04.2018 sau 03.02.2018, fiind ataşate doar procesele - verbale ale adunărilor generale a notarilor prin care s-a soluţionat problema cotizaţiilor lunare de membru. Astfel raportând anii 2017 şi 2018, constată că perioada: 21.10.2018; de la 21.10.2018 până la 26.07.2018 şi după 27.08.2020, perioada în care, Camera Notarială şi-a schimbat statutul de persoană juridică, trecând de la calitatea de persoană juridică de drept public la cea de organizaţie profesională, dar a fost schimbat şi cadrul legal, ce sta la baza constituirii şi funcţionării acesteia, schimbarea statului juridic al reclamantei şi respectarea procedurilor de constituire, influenţează direct capacitatea de folosinţă şi de exerciţiu al acesteia, în special asupra posibilităţilor de a dobândi drepturi şi asuma obligaţii civile.

Mai menţionează că, nu există nici un act normativ care ar aproba statutul persoanei juridice de drept public Camera Notarială, aşa cum prevede legea (art. 63 alin.(2) Cod civil în redacţie de până la modernizare. Avându-se în vedere că în Legea nr. 69/2016 în redacţia de până la adoptarea Legii nr. 158, nu se conţinea dispoziţia privind constituirea persoanei juridice de drept public privind efectul Legii, constituirea acesteia ţinea de respectarea procedurii de la art. 63 alin.(2) Cod civil de până la modernizare, procedură care nu a fost respectată, deci persoana juridică de drept public Camera Notarială în perioada până la 21.10.2018 nu a fost constituită. Camera Notarială, din momentul atribuirii statutului de organizaţie necomercială profesională, nu şi-a înregistrat existenţa într-un careva registru de evidenţă a persoanelor juridice, în speţă în Registrul de stat al unităţilor de drept privind organizaţiile necomerciale înregistrate în Republica Moldova, posedat la moment de Agenţia Servicii Publice. Omisiunea, raportată la prevederile art. 17 alin.(2) din Legea cu privire la asociaţiile obşteşti, nr. 837 din 1996 duce la lipsa capacităţii juridice a Camerei Notariale per ansamblu şi rezumă activitatea acesteia la o asociaţie neformală de persoane particulare. Lipsa capacităţii juridice a Camerei Notariale afectează nemijlocit şi caracterul onerativ sau după caz prohibitiv al deciziilor emise de aceasta. Cu alte cuvinte, raportând circumstanţele la Deciziile Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017 şi 03.02.2018, trebuie să constate că, acestea nu pot fi asumate de către organizaţia profesională necomercială Camera Notarială, înfiinţată prin efectul legii abia la data 21.10.2018, pe principiile unei asociaţii ne formale de persoane particulare. Cu referire la prevederile Legii nr. 158 din 2018 prin care a fost modificat regimul juridic aplicabil formei de autoadministrare a notarilor, legiuitorul nu a reglementat sub nici o formă faptul că organizaţia profesională Camera Notarială este succesoarea de drept a persoanei juridice de drept public cu aceiaşi denumire, deoarece organizaţia profesională Camera Notarială nu putea fi succesoare de drept a persoanei juridice de drept public cu aceiaşi denumire, deoarece organizaţia profesională Camera Notarială nu poate fi succesor de drept a persoanei juridice de drept public Camera Notarială, care nu a fost anterior constituită.

Indică că, din data de 27.08.2020, dată când a intrat în vigoare Legea cu privire la organizaţiile necomerciale, nr. 86 din 11.06.2020, activitatea Camerei Notariale urmează a fi caracterizată ca fiind una cu deplină capacitate juridică. La art. 1 alin.(2) şi (3) din Legea menţionată, a reglementat în premieră că, asocierea unui grup de indivizi în formula unei persoane juridice de drept public sau privat, poate fi realizată şi fără înregistrarea acesteia, în cazurile admise de legile speciale. Deciziile Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017 şi 03.02.2018, care au fost adoptate de către persoana juridică de drept public Camera Notarială, ne constituită, nu au fost preluate de drept de către organizaţia profesională cu aceleaşi nume, dar nici nu putea fi preluată din considerentele menţionate. Mai mult, succesiunea dintre doi subiecţi distincţi nu este asigurată, nici de prevederile Legii nr. 158 din 2018, nici de către prevederile Statului aprobat de către Adunarea Generală a Notarilor abia la 10.11.2018.

Solicită: 1) examinarea excepţiei de tardivitate, ridicate contra acţiunilor Camerei Notariale împotriva Elenei Constantinescu privind încasarea datoriei; 2) respingerea acţiunii formulate de către Camera Notarială împotriva notarului Constantinescu Elena privind încasarea datoriei, ca nefondată; 3) încasarea din contul Camerei Notariale în beneficiul notarului Constantinescu Elena a tuturor cheltuielilor de judecare a pricinii.

Avocatul Coban Igor în interesele Camerei Notariale a depus obiecţii la referinţa şi excepţia de tardivitate depusă de către notarul Constantinescu Elena.

În motivarea obiecţiilor a menţionat că, cu privire la termenul pentru care se solicită încasarea din contul notarului Constantinescu Elena, a contribuţiei obligatorie de notar, restantă, indică că, în argumentele prezentate în vederea respingerii acţiunii le consideră tendenţioase, în coraport cu circumstanţele cauzei, prevederile legislative relevante cazului dedus judecăţii şi nu în ultimul rând, probelor anexate la dosar.

În conformitate cu Decizia Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017 prin care s-a aprobat suma de 600 lei drept contribuţie la Camera Notarială, în calitate de cotizaţie (decizia este înglobată în cadrul procesului - verbal al şedinţei Adunării Generale a Notarilor), prevede de asemenea şi faptul că, pentru luna aprilie 2017, cotizaţia să fie achitată până la sfârşitul lunii (ultima zi a termenului 30,04), iar pentru lunile următoare să se achite, până la data de 25 a lunii curente. Din cele menţionate, Constantinescu Elena, începând cu data de 01.05.2017 înregistra restanţe la plata contribuţiei la Camera Notarială, din 01.05.2017 este data când s-a născut dreptul la acţiune a reclamantului pentru prima lună, iar data de 26.05.2017 este data când pârâtul a înregistrat cea de a doua restanţă la plata contribuţiilor. Acţiunea a fost înaintată la data de 20.08.2020, iar prin coroborare cu prevederea art. 391 alin.(1) şi 395 alin.(6) Cod civil, Camera Notarială îşi putea revindeca drepturile sale în interiorul termenului de trei ani până la depunerea acţiunii şi că, dreptul la acţiune privind prestaţiile succesive se stinge printr-o prescripţie extensivă separată, pentru excepţia de tardivitate înaintată prezintă interes faptul că, data de la care încep să calculeze trei ani este data de 20.08.2017. În temeiul celor expuse, au constatat că, luna aprilie 2017, mai 2017, iunie 2017 şi iulie 2017 sunt în afara termenului de 3 ani prevăzute de art. 391 alin.(1) Cod civil. Plata contribuţiei lunare stabilite prin Decizia Adunării Generale a notarilor din 01.04.2017 este de 600 lei, iar prescrise sunt 4 luni. Astfel, deducem, că Camera Notarială este în drept să o solicite suma pentru 4 luni - deoarece aceasta este o obligaţie legală în cadrul exercitării profesiei şi achitarea cu bună credinţă (benevolă) şi la timp ţine de etica profesională a notarului vizat în raport cu ceilalţi colegi notari care achită în mode regulat şi benevol pentru a beneficia de aceleaşi avantaje rezultate din

calitate de membru a Camerei Notariale, însă pârâtul este în drept corelativ de a invoca termenul de prescripţie. Motiv din care această situaţie poate fi calificată ca eludare cu rea - credinţă de la obligaţiile expres prevăzute de legea 69/2016. În Decizia Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017 s-a stabilit că, contribuţia respectivă în mărime de 600 lei, urmează a fi achitată până la data de 25 a lunii curente. Respectiv, în ipoteza excepţiei de tardivitate invocate, contribuţia pentru luna august a anului 2017, urma a fi achitată de către Notarul Constantinescu Elena până la data de 25.08.2017, respectiv aceasta nu este prescrisă, ori cererea de chemare în judecată a fost depusă la data 20.08.2020, iar termenul de trei ani începe să curgă din 25.08.2017, respectiv cu respectarea termenului de prescripţie extinctivă sunt toate creanţele Camerei Notariale către Constantinescu Elena, care au apărut începând cu data de 20.08.2017.

Mai indică că, pârâta în referinţa depusă pretinde că, acţiunea înaintată ar fi tardivă, fără a indica expres perioada pentru care o consideră tardivă şi din motiv că, acesta solicită doar examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate înaintată, solicită: în temeiul art. 60 alin.(3) Cod penal, micşorarea cuantumului pretenţiilor, şi încasarea din contul pârâtei în contul reclamantei, cu titlu de contribuţie obligatorie de notar suma de 21600 lei, pentru perioada august 2017-28.08.2020.

Cu referire la temeiurile înaintării în judecată a acţiunii cu privire la încasarea datoriei, cu privire la semnarea şi depunerii în instanţa de judecată a acţiunii de către o persoană ne împuternicită.

A indicat că, potrivit procurii nr. 1 din 15.04.2019, emisă de Camera Notarială, Lazu Aurelia, în calitate de Preşedinte al Camerei Notariale, acţionând în baza Legii 69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activităţii notarilor, şi a Statutului aprobat la Adunarea Generală Extraordinară din 10.11.2018, ,,încredinţez Maxim Angela, să reprezinte drepturile şi interesele Camerei Notariale, în toate instanţele de stat, prin procură fiindu-i transmise toate drepturile speciale prevăzute de art. 81. Astfel, acţiunea semnată de către Angela Maxim, în baza procurii nr. 1 din 15.04.2019, în numele Camerei Notariale, a fost depusă de către o persoană împuternicită în modul stabilit de legislaţie, iar argumentele pârâtei în acest sens nu au nici un suport logico - juridic şi nu reprezintă decât o încercare de inducere în eroare a instanţei de judecată, ori acţiunea înaintată de către Secretarul General al Camerei Notariale nu s-a făcut în baza atribuţiilor conferite acestuia prin lege sau statut, ci prin împuternicirile transmise prin procură. Referitor la argumentul că, procura nr. 1 din 15.04.2019 nu este eliberată Secretarului General Angela Maxim, ci cet. Angela Maxim, fără a fi specificată funcţia deţinută la Camera Notarială, menţionează că anume pentru a evita astfel erori, la cererea de chemare în judecată a fost anexată Decizia comisiei de concurs cu privire la rezultatele concursului de angajare a Secretarului General nr. 6 din 25.02.2019, exceptează orice dubii cu privire la faptul că procura a eliberată dnei Angela Maxim în calitate sa de Secretar General al Camerei Notariale.

Mai menţionează că, în cadrul Adunării Generale a Notarilor din data de 18.02.2017 a fost votat statutul Camerei Notariale, prezentul statut şi modul de adoptare a acestuia nu a fost contestat şi/sau anulat până în prezent, astfel bucurându-se de prezumţia legalităţii. Astfel este evident că, din data de 18.02.2017, Camera Notarială avea calitatea de persoană juridică de drept public, în deplinătatea înţelesului oferit de lege acestei entităţi. În conformitate cu Decizia Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017, s-a aprobat suma de 600 lei drept contribuţie la Camera Notarială, în calitate de contribuţie obligatorie (decizia respectivă este înglobată în cadrul procesului

- verbal al şedinţei Adunării Generale a Notarilor). Decizia pârâtei este una incorectă şi ilegală, unele aspecte relatate în referinţa depusă corespund adevărului şi se referă la modificările legislative operate la Legea nr. 69/2016. Prin modificările operate, se trece de la o formă de organizare la alta, fără ca legiuitorul să prevadă expres şi punctual toate subtilităţile respectivei schimbări, dacă noua formă este succesoarea celei vechi, sau cum îşi încetează activitatea vechea formă şi de când este funcţională pe deplin cea nouă, entitatea vizată în procesul de modificare nu îşi încetează activitatea şi existenţa, iar în lipsa unor menţiuni exprese, aceasta în urma modificărilor operate la lege îşi racordează existenţa şi activitatea la nouă formă, fără a prejudicia sau anula legalitatea activităţii şi existenţei anterioare.

Astfel solicită: 1) respingerea excepţiei de tardivitate; 2) admiterea acţiunii în sensul care a fost formulată şi concretizarea ei prin:- încasarea de la Notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 21600 lei cu titlu de restanţă la plata contribuţii obligatorii de notar pentru perioada august 2017- august 2020; - încasarea de la Notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 720 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată; - compensarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul reclamantului Camera Notarială, avocat Coban Igor, a depus cerere de completare a acţiunii.

În motivarea cererii a menţionat că, preşedintele Camerei Notariale a eliberat la data de 15.04.2019 secretarului General al Camerei Notariale, Maxim Angela, Procură de reprezentare, în ea fiind indicate toate drepturile transmise, inclusiv dreptul de a semna şi depune în instanţa de judecată acţiuni în numele Camerei Notariale. Cu privire la argumentul pârâtului, potrivit căruia omisiunea de a prezenta procura la data depunerii cererii, prejudiciază valabilitatea acţiunii promovate, sistemul de drept nu se caracterizează printr-un formalism şi o rigiditate atât de excesivă, iar legea urmează a fi interpretată în mod gramatical, logic şi sistemic, în sensul în care aceasta produce efecte juridice, ori în ipoteza în care instanţa de judecată ar reţine respectivele argumente s-ar încălca grav dreptul de acces la justiţie al reclamantului. Pentru a determina dacă cererea a fost semnată şi depusă de o persoană ne împuternicită, urmează a se analiza aspectul existenţei împuternicirilor de semnare şi depunere în instanţă a acţiunii, la o anumită dată, cu alte cuvinte instanţa va verifica dacă Secretarul General al Camerei Notariale la data de 20.08.2020 avea dreptul legal de a semna şi depune în instanţă acţiune, ori în situaţia în care dovada împuternicirilor a fost prezentată, iar prin ea se confirmă plenitudinea respectivelor drepturi, decât argumentele cu privire la lipsa de împuterniciri sau împuternicirea necorespunzătoare.

Mai menţionează că, pentru ca argumentele pârâtei cu privire la semnarea şi depunerea cererii de către o persoană ne împuternicită, să fie reţinute de către instanţa de judecată, trebuia Procura anexată la materialele cauzei să fie lipsită de temei legal de eliberare, fapt care nu este incident cazului, ori aceasta este eliberată de către, Preşedintele Camerei Notariale, care avea deplinătatea drepturilor transmise, drepturile exercitate sunt expres indicate în procură, iar acţiunile realizate sunt în interiorul termenului de valabilitate. Temei de a considera că, Secretarul General Maxim Angela nu era împuternicită de a semna, certifica anexele şi depune în instanţă acţiunea. Pârâta invocă o omisiune de a prezenta dovada împuternicirilor sale la depunerea acţiunii, faptul prezentării lor ulterioare nu reprezintă temei de a considera acţiunea promovată

de o persoană ne împuternicită, ori la caz prezintă interes existenţa unor împuterniciri viabile la momentul exercitării acţiunii de semnare şi depunere a cererii de chemare în judecată, care nu ar fi fost posibil de acoperit cu acordarea unor împuterniciri ulterioare, pe când în situaţia dedusă judecăţii nu a fost înlăturată chestiunea împuternicirii necorespunzătoare sau lipsa acesteia, ci omisiunea de a prezenta respectivele împuterniciri în momentul depunerii cererii, iar prezentarea lor ulterioară acoperă respectiva omisiune şi în nici un caz nu poate constitui temei de sancţionare a reclamantului.

Solicită: 1) primirea şi examinarea cererii de completare; 2) completarea cererii de chemare în judecată cu prezentele circumstanţe de fapt şi drept; 3) admiterea cererii de chemare în judecată în sensul în care aceasta a fost formulată şi concretizată: - încasarea de la Notar Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 21600 lei cu titlu de restanţă la plata contribuţii obligatorii de notar pentru perioada august 2017-august 2020; - încasarea de la Notar Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată; - compensarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul Ministerului Justiţiei a Republicii Moldova, Bîtca Irina, a depus referinţă.

În motivarea referinţei a menţionat că, reclamantul se consideră îndreptăţit de a solicita încasarea de la notarul Elena Constantinescu în beneficiul Camerei Notariale, a sumei restante a contribuţiei obligatorie de notar. Potrivit prevederilor art. 43 din Legea nr. 69 din 14.04.2016 cu privire la organizarea activităţii notarilor, Camera Notarială este organul de autoadministrare al notarilor, de promovare şi apărare a intereselor colective ale acestora, precum şi un garant al independenţei notarilor şi al calităţii asistenţei notarilor. Camera Notarială funcţionează în condiţiile legii şi ale statutului său, aprobat de Adunarea Generală a Notarilor şi îi include pe toţi notarii care activează în Republica Moldova. Camera Notarială este o organizaţie profesională, înfiinţată în temeiul legii, cu personalitate juridică, cu patrimoniu şi buget proprii. Bugetul Camerei Notariale este format din contribuţiile obligatorii ale notarilor, precum şi din alte surse ne interzise de lege. Ministerul Justiţiei consideră oportun şi legal ca instanţa de judecată să se expună asupra temeiniciei acţiunii înaintată de către Camera Notarială împotriva notarului Constantinescu Elena. Conform prevederilor art. 11 lit. f) din Legea cu privire la organizarea activităţii notarilor ,,Notarul are obligaţia de a ţine evidenţa contabilă şi de a achita toate plăţile obligatorii aferente activităţii notariale în condiţiile legii".

Mai menţionează că, argumentele pârâtului cu privire la demersul de intervenţie în proces a Ministerului Justiţiei în calitate de intervenient accesoriu, prin care se invocă faptul că Camera Notarială urma iniţial să se adreseze către Colegiul disciplinar cu o sesizare privind constatarea abaterii disciplinare prevăzute de art. 64 lit. e) din Legea cu privire la organizarea activităţii notarilor, ne vărsarea contribuţiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadenţă, astfel Camera Notarială s-a adresat cu o astfel de sesizare către Colegiul disciplinar, însă la moment fiind expirate mandatele de membri ai colegiilor, acesta nefiind funcţional, urmând a fi constituit un nou colegiu care va prelua examinarea sesizării înregistrate.

Indică că, conform punctelor 1 şi 2 din Regulamentul Colegiului disciplinar al notarilor, aprobat prin ordinul Ministerului Justiţiei nr. 48 din 18.02.2019, colegiul este

un organ colegial, deliberativ, fără personalitate juridică, independent în exercitarea atribuţiilor ce îi revin, constituit pe lângă Ministerul Justiţiei. Colegiul se constituie în vederea examinării cauzelor privind abaterile notarilor de la obligaţiile profesionale prevăzute de Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activităţii notarilor, deciderii asupra tragerii la răspundere a acestora şi stabilirii sancţiunilor ce urmează a fi aplicate pentru abaterile disciplinare comise. Răspunderea disciplinară a notarului nu exclude răspunderea civilă, contravenţională sau penală a acestuia.

Consideră oportun ca, instanţa de judecată interpretând normele legale după intima convingere, să se expună asupra faptului dacă este o condiţie obligatorie şi preliminară, constatarea de către Colegiul disciplinar existenţa abaterii disciplinare prevăzute de art. 64 lit. e) din Legea cu privire la organizarea activităţii notarilor, în privinţa Elenei Constantinescu şi apoi adresare în instanţa de judecată cu acţiune privind încasarea restanţei la contribuţia de membru, în virtutea prevederilor legale expuse, şi anume că răspunderea disciplinară a notarului nu exclude răspunderea civilă, contravenţională sau penală a acestuia.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 24 septembrie 2020, s-a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de Camera Notarială către Notarul Constantinescu Elena privind încasarea datoriei la achitarea contribuţiilor obligatorii în procedura medierii judiciare. (f.d. 64 Vol.I)

Conform încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 26 octombrie 2021 a fost declinată competenţa Judecătoriei Chişinău, sediul Central de la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Camera Notarială către Notarul Constantinescu Elena privind încasarea datoriei la achitarea contribuţiilor obligatorii, fiind strămutată Judecătoriei Cimişlia pentru judecarea conform competenţei. (f.d. 120 Vol. I)

La data de 23.11.2021, cauza a fost distribuită aleatoriu în procedura judecătorului Maria Ganganu. (f.d. 130 Vol. I)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia, sediul Central din 25.11.2021 cauza civilă a fost remisă în adresa Curţii Supreme de Justiţie în vederea soluţionării conflictului negativ de competenţă. (f.d. 131 Vol. I)

Conform încheierii Colegiului, civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie din 15.12.2021, s-a constatat competenţa Judecătoriei Cimişlia, sediul Central la judecarea cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Camera Notarială către Notarul Constantinescu Elena privind încasarea datoriei la achitarea contribuţiilor obligatorii, fiind remisă spre examinare în fond Judecătoriei Cimişlia. (f.d. 137-139 Vol.I)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia, sediul central din 19 octombrie 2022, cererea formulată de Notarul Constantinescu Elena cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată formulată de Camera Notarială către Notarul Constantinescu Elena privind încasarea datoriei la achitarea contribuţiilor obligatorii, a fost respinsă ca nefondată. (f.d. 6-10 Vol.II)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia, sediul central din 19 mai 2023, cererea formulată de avocatul Dorin Cimil şi Notarul Constantinescu Elena cu privire la intervenţia în proces, a fost admisă. (f.d. 145-147 Vol. II)

Poziţia părţilor.

În şedinţa de judecată reprezentantul reclamantului Camera Notarială, avocat Coban Igor, a susţinut poziţia prin intermediul pledoariilor depuse şi a menţionat că

Constantinescu Elena a obţinut licenţa de Notar nr. 082 la data de 12.05.1998, desfăşoară activitatea de notar din 1998 până în prezent, regăsindu-se în lista notarilor activi. Pentru perioada care se solicită încasarea contribuţiei obligatorii de notar, pârâta a activat în mod constant în calitate de Notar. În conformitate cu Decizia Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017, s-a aprobat cuantumul sumei de 600 lei drept contribuţie obligatorie la Camera Notarială, plata contribuţiei obligatorie a notarului, este prevăzută de Legea 69/2016, iar cuantumul acesteia în valoare de 600 lei a fost stabilită prin Decizia Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017, Adunarea extraordinară a Notarilor din 23.07.2021, respectiv obligaţia achitării acesteia incubă fiecărui Notar ce activează pe teritoriul Republicii Moldova, membru al Camerei Notariale, inclusiv pârâtei Constantinescu Elena. Solicită admiterea cererii de chemare în judecată în sensul în care a fost concretizată şi anume: - încasarea de la Notarul Constantinescu în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 21600 lei cu titlu de restanţă la plata contribuţii obligatorii de notar pentru perioada august 2017 - august 2020; - încasarea de la Notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 720 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată; - compensarea tuturor cheltuielilor.

În şedinţa de judecată pârâtul Notarul Constantinescu Elena, a susţinut poziţia prin intermediul pledoariilor prin care a menţionat că, reclamantul nu a prezentat probe prin anexarea la materialele cauzei a deciziilor organului suprem al Camerei Notariale - Adunărilor generale ale Notarilor, şedinţe ordinare, fiecare an financiar, pentru care se pretinde existenţa datoriei, la care s-au aprobat împreună cu bugetul şi în condiţiile Statului. În consecinţă nici lichiditatea creanţei obiect al litigiului nu a fost probat de către Reclamant prin înscrisuri şi probe pertinente. Reclamantul nu a demonstrat că situaţia din 20.08.2020, notarul Constantinescu Elena se află în întârziere pentru achitarea unei creanţe exigibile. Solicită respingerea cererii de chemare în judecată a Camerei Notariale din 20 august 2020, prin care Camera Notarială a solicitat instanţei încasarea de la notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale din Republica Moldova a sumei de 21600 lei cu titlu de contribuţie obligatorie de notar, pentru perioada august 2017-iulie 2020.

În şedinţa de judecată reprezentantul pârâtului notarul Constantinescu Elena, avocat Dorin Cimil, a solicitat respingerea acţiunii, solicitările sunt neîntemeiate şi neprobate, susţinând poziţia părţii pârâte manifestată în baza referinţelor scrise.

Intervenientul accesoriu Ministerul Justiţiei a Republicii Moldova în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, procedura de citare legală a fost respectată.

Astfel, audiind, opinia participanţilor la proces, studiind cererea de chemare în judecată depusă şi materialele anexate, instanţa de judecată concluzionează ca fiind neîntemeiată pretenţia părţii reclamante, urmând ca cererea de chemare în judecată, să fie respinsă, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 5 alin.(1) cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art.12 cod de procedură civilă, instanţa judecătorească soluţionează cauzele civile în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor şi deciziilor Curţii Europene a

Drepturilor Omului, al hotărârilor Curţii Constituţionale, al legilor organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, al hotărârilor şi ordonanţelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorităţi administrative centrale şi ale autorităţilor administraţiei publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanţa aplică uzanţele dacă acestea nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în pricini civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe pentru justa soluţionare a pricinii.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art.121 Cod de procedură civilă instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Instanţa judecătorească, conform art.130 alin.(1) - (3) Cod de procedură civilă, apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Instanţa reţine că la caz, raportul juridic obligaţional denotă existenţa între părţi a relaţiilor obligaţionale, efectele care au fost generate privind onorarea obligaţiunilor de plată a contribuţiilor notariale obligatorii, calculate pentru perioada 01 aprilie 2017-20 august 2020. La caz, acţiunea a fost înaintată în judecată la 22.08.2020, după intrarea în vigoare a codului civil republicat în temeiul Legii nr.133 din 15.11.2018 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 467-479, art.784, şi modificat şi completat prin legile Republicii Moldova: LP133 din 15.11.18, MO467-479/14.12.18 art. 784; în vigoare 01.03.2019. Totodată, legea impune concluzia faptului că modificările la Codul civil operate prin Legea nr. 133/2018 intră în vigoare la 1 martie 2019, *cu excepţia celor operate la art. 680 şi la capitolul XXV (Asigurarea) din titlul III cartea a treia, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2020.*

În speţă, raportul juridic obligaţional, se pretinde a lua naştere din momentul adoptării procesului - verbal al şedinţei Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017, până la intrarea în vigoare a modificărilor operate în legea civilă şi deci, instanţa va reţine legea materială în vigoare la data apariţiei raporturilor juridice obligaţionale, **în**

vederea determinării caracterului obligaţiei – codul civil în vigoare de până la situaţia din 01.03.2019.

Astfel în conformitate prevederile art.8 alin.(1) CC, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, iar pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile, coroborat cu alin. (2) lit.a) al aceluiaşi articol drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Art.9 alin.(1) Cod civil statutează faptul, că persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art. 774 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute; prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

În şedinţa de judecată s-a stabilit că, la data de 22 august 2020 în cadrul Judecătoriei Cimişlia, sediul Cimişlia a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de Camera Notarială către Notarul Constantinescu Elena privind încasarea datoriei la achitarea contribuţiilor obligatorii.

Ca urmare a temeiurilor de fapt şi de drept indicate în cererea de chemare în judecată, a solicitat reclamantul, admiterea acţiunii; - încasarea de la Notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Naţionale a Republicii Moldova a sumei de 24 000 lei cu titlu de contribuţie obligatorie de notar; - încasarea de la Notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Naţionale a Republicii Moldova a sumei de 720 lei cu titlu de taxă de stat.

Materialele cauzei atestă faptul că, Camera Notarială din Republica Moldova este înfiinţată în temeiul Legii nr. 69 cu privire la organizarea activităţii notarilor din 14.04.2016, publicată în Monitorul Oficial nr.277-287 din 26.08.2016. În temeiul art. 43 alin.(1), (3) al Legii nr. 69 cu privire la organizarea activităţii notarilor, Camera Notarială este organul de autoadministrare al notarilor, de promovare şi apărare a intereselor colective ale acestora, precum şi un garant al independenţei notarilor şi al calităţii asistenţei notariale. Camera Notarială este o organizaţie profesională, înfiinţată în temeiul legii, cu personalitate juridică, cu patrimoniu şi buget propriu.

Statutul Camerei Notariale a fost adoptată de Adunarea Generală a Notarilor din 18.02.2017, ajustat prevederilor Legii nr. 158/2018 şi aprobat de Adunarea Generală Extraordinară a Notarilor din 10.11.2018.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine faptul că, Constantinescu Elena este notar de profesie, circumstanţă confirmată prin licenţă pentru desfăşurarea activităţii notariale nr. 082 din 12.05.1998 (f.d. 85 Vol. I).

Instanţa reţine că, la data de 24 iunie 2020, Secretarul general al Camerei Notariale, Angela Maxim, e expediat preaviz notarului Constantinescu Elena, privind restanţa pentru neachitarea cotei de contribuţie obligatorie către Camera Notarială, pentru perioada 01 aprilie 2017-01 iunie 2020, constituie 22200 lei (f.d. 30 Vol. I). Iar, la data de 24.06.2020 prin intermediul poştei electronice camera.notariala@cnm.md, a expediat preavizul notarului Constantinescu Elena (f.d. 31 Vol. I), totodată fiind expediată şi prin poşta Moldovei fiind recepţionată la data de 06.07.2020 conform avizului de recepţie (f.d. 32 Vol. I), nefiind expediată în adresa reclamantului un răspuns.

Astfel, reclamantul s-a adresat în judecată cu prezenta acţiune prin care cere încasarea de la Notarul Constantinescu Elena în beneficiul Camerei Notariale a sumei de 24000,00 lei cu titlu de contribuţii obligatorii de notar. Încasarea sumei de 720 lei cu titlu de taxă de stat.

S-a mai constatat că, potrivit procesului - verbal al şedinţei Adunării Generale a Notarilor din 01.04.2017, prin care s-a aprobat suma de 600 lei drept contribuţie la Camera Notarială în calitate de cotizaţie, de la 01.04.2017, au votat 170 notari.

Potrivit art. 8 alin.(1) şi (2) din Legea cu privire la organizarea activităţii notarilor, notarul este exponentul puterii de stat, împuternicit în modul stabilit de lege în baza licenţei şi a ordinului de învestire cu împuterniciri. Notarul nu este funcţionar public, activitatea acestuia nu este activitate de întreprinzător şi nici nu poate fi raportată la o astfel de activitate.

Art. 32 alin.(1) din Legea cu privire la organizarea activităţii notarilor, prevede că, notarul dispune de un singur birou şi stabileşte în mod independent amplasarea acestuia în limitele teritoriului de activitate pentru care a promovat concursul. Biroul notarului nu are statut de persoană juridică, reprezentând doar locul în care notarul îşi desfăşoară activitatea.

Conform art. 38 alin. (3) al Statutului Camerei Notariale, Actele adoptate de Adunarea generală a notarilor sunt obligatorii şi executorii pentru membrii Camerei Notariale. Membrul Camerei Notariale are dreptul să nu le execute numai în cazul în care aceste acte nu corespund legislaţiei, prezentului statut, Codului de etică al notarilor.

De asemenea, norma art. 43 alin. (1) - (5) din Legea nr: 69 cu privire la organizarea activităţii notarilor stabileşte faptul că „Camera Notarială este organul de autoadministrare al notarilor, de promovare şi apărare a intereselor colective ale acestora, precum şi un garant al independenţei notarilor şi al calităţii asistenţei notariale.(2) Camera Notarială funcţionează în condiţiile legii şi ale statutului său, aprobat de Adunarea Generală a Notarilor şi îi include pe toţi notarii care activează în Republica Moldova.(3) Camera Notarială este o organizaţie profesională, înfiinţată în temeiul prezentei legi, cu personalitate juridică, cu patrimoniu şi buget proprii.(4) Camera Notarială activează pe principii de autofinanţare.(5) Bugetul Camerei Notariale este format din contribuţiile obligatorii ale notarilor, precum şi din alte surse ne interzise de lege.

Prin prisma pct. 8 lit. p) al Statutului Camerei Notariale, adoptat de Adunarea Generală a Notarilor din 18.02.2017, chiar şi în redacţia ajustată la situaţia din 23 iulie 2021 stabileşte faptul că Membrii Camerei Notariale au următoarele obligaţii: achită, la termen, contribuţiile obligatorii ale notarilor, stabilite pentru formarea bugetului Camerei Notariale, precum şi obligaţiile financiare la celelalte organe ale Camerei Notariale.

Deci, instanţa nu contestă obligaţia legiferată a notarului, aflat în exerciţiul funcţiei de a onora plata contribuţiilor obligatori stabilite de organul de autoadministrare a acestora, prin aprobarea acesteia de către Adunarea Generală a Notarilor.

În speţă, reclamantul pretinde la încasarea forţată a acestor sume, pentru perioada din 01 aprilie 2017 pînă la 20 august 2020, completată ulterior prin concretizare şi care vizează perioada din august 2017 pînă în august 2020 şi care constituie suma de 21600,00 lei.

De vreme ce, potrivit relatărilor expuse supra instanţa a constatat existenţa condiţiilor punitive, contextul reglementat a a acestora, instanţa vine să constate dacă, în forma în care au fost înaintate pretenţiile către pârâtă, vin a fi corelative şi obligatorii la această etapă.

Astfel, potrivit pct. 10 din Statutul Camerei Notariale adoptat de Adunarea Generală a Notarilor din 18.02.2017, şi ajustat Legii nr. 158 aprobat de AGEN din 10.11.2018, notarii au obligaţia să plătească la termen cota de contribuţie obligatorie a notarului, sub sancţiune disciplinară prevăzută de Lege.

În acelaşi context, prin efectul art.64 din Legea nr. 69 cu privire la organizarea activităţii notarilor în vigoare pentru perioada în care se pretinde executarea obligaţiei de plată a contribuţiilor„ Notarul poartă răspundere disciplinară pentru ne vărsarea contribuţiilor obligatorii la contul Camerei Notariale timp de 3 luni de la scadenţă”

Deci, cert este faptul că, pentru inacţiunea plăţii contribuţiilor notariale, de către membrul camerei notariale, şi notarul aflat în exerciţiul funcţiei, legiuitorul a instituit răspunderea punitive, privind sancţiunea subiectului în limitele sancţiunilor disciplinare, şi răspunderea civilă, survenită şi generată de inacţiunea executării acestei obligaţii de către acelaşi subiect.

În acest sens, instanţa, nu neagă, şi chiar susţine poziţia reclamantă referitoare la faptul că, existenţa legiferată pentru intervenirea celor două consecinţe nu exclude una din ele, subiectul fiind pasibil de răspundere atât disciplinar, cât şi civila, totuşi, ţinând cont de aspectul acestora, de scopul generat de fiecare răspundere în parte, dar şi de criteriul realizării procedurilor, pentru fiecare din acestea, instanţa consideră că, survenirea celor două, nu poate derula concomitent, răspunderea civilă, constituind consecinţa subsidiară răspunderii disciplinare. Sau, ordinea intervenirii acestora, ţine de aspectele convenţionale pe care Legea le instituie, iar acest fapt este generat de logica reglementărilor instituite în realizare, chiar dacă nu înregistrează o clauză determinată în acest sens. În circumstanţa unei răspunderi disciplinare, intervine caracterul obligatoriu al constatării, iar legiuitorul a dispus consecinţa constatării existenţei acesteia, într-o procedură reglementată de Regulamentul Colegiului disciplinar al notarilor, după consumarea consecinţei de neachitare şi exclusiv în urma perimării în timp a termenului de 3 luni stabilit exhaustiv de norma materială. Consecinţa survenirii sancţiunii este una inevitabilă, şi depinde de constatările realizate de subiectul activ cu drept de constatare, înregistrează mecanisme de apărare şi procedee de contestare a acestor constatări. Răspunderea civilă este efectul deliberat de realizare a dreptului la acţiune, discreţionar de altfel, de către subiectul cu drept de realizare, şi demarează într-o procedură civilă, în faţa organului judiciar, şi se bazează pe aspectele unor certe constatări ce se referă la: existenţa caracterului special al subiectului, existenţa obligaţiei de plată, existenţa datoriei la aceste obligaţii şi caracterul delictului din numele subiectului respectiv. Deci, dacă consecinţa unei abateri disciplinare pentru constatarea neachitării în termen a obligaţiilor de plată a cotizaţiilor notariale constituie un aspect obligatoriu, generat de consumarea faptei bazate pe aspecte constatate, răspunderea civilă, intervine ca urmare a acestor constatări, în cadrul căreia se justifică delictul, pe baza absenţei elementelor de reabilitare şi în urma exercitării dreptului la acţiune din partea reclamantului.

Consecutivitatea acestora este extrem de importantă, chiar şi în consecinţa unei lipse de reglementări exhaustive. Or, lipsa unei răspunderi disciplinare, pe criterii de reabilitare, poate exclude survenirea consecinţei răspunderii civile, pe când inversul,

planează efectul unei constatări realizate prin conţinutul consecinţei lucrului adjudecat, şi eludează de esenţă scopul procedurii de constatare a sancţiunii disciplinare. Or, eventualitatea supunerii reclamantei la răspunderea civilă, în lipsa unor constatări disciplinare, ar lipsi pârâta de dreptul la apărare într-o procedură administrativă, generând omisiunea acelor reglementări stabilite de instituţia răspunderii disciplinare.

Materialele cauzei atestă faptul că, 27 mai 2020 Camera Notarială, a sesizat Colegiul disciplinar al Notarilor, în vederea deciderii tragerii lui Constantinescu Elena la răspundere disciplinară şi eventuala aplicare a sancţiunii prevăzute de Lege. (f.d.45, vol.1)

Prin adresarea nr. 4 din 29.10.2020 notarul Constantinescu Elena a fost notificată de Colegiul disciplinar în vederea exercitării apărării pe marginea situaţiei sesizată, acesteia oferindu-i-se termen până la data de 10 noiembrie 2020 în acest sens (f.d.44, vol. I).

Potrivit răspunsului nr: 2 din 24 februarie 2021 Colegiul disciplinar a notificat camera notarială despre remiterea materialelor sesizării în privinţa cet. Constantinescu Elena, ş.a., pentru formularea în mod individual a pretenţiilor faţă de fiecare notar în parte.(f.d. 48, vol. I).

Potrivit răspunsului nr. 2 din 11 martie 2022, colegiul disciplinar a notificat notarul Elena Constantinescu despre faptul că, în cadrul şedinţei din 23.02.2021 a Colegiului s-a decis remiterea materialelor sesizării către autorul sesizării pentru formulare în mod individual a pretenţiilor faţă de fiecare notar în parte. Până la data emiterii răspunsului, Camera Notarială nu a formulat către Colegiul Disciplinar al Notarilor în mod individual pretenţii faţă de fiecare notar în parte referitor la neachitarea contribuţiilor obligatorii la contul camerei notariale. (f.d. 78, vol.I).

Deci reclamantul, în cursul examinării procesului civil nu a pus la dispoziţia instanţei probe ce ar determina că, pentru situaţia sesizării instanţei de judecată, pârâta a fost sancţionată disciplinar, sau, în raport cu aceasta există o decizie pe marginea chestiunii specifice lit. e) a art. 64 din Legea nr: 69, axată pe alte temeiuri de ne reabilitare.

În acest sens, instanţa respinge alegaţiile specificate de Ministerul Justiţiei în contextul referinţei sale şi care indică că, la această etapă ar exista o sesizare a Colegiului Disciplinar al notarilor, care nu ar fi fost soluţionată pe motivul expirării mandatelor membrilor Colegiului disciplinar. Or, această ipoteză nu a fost justificată pertinent prin alte mijloace de probă, iar, fiind invocată la situaţia din 29 iunie 2023, când a fost semnată referinţa, aceasta este combătută de răspunsul Colegiului disciplinar remis Notarului Constantinescu Elena ce invocă lipsa înregistrării unor sesizări separate în privinţa notarului Elena Constantinescu după restituire la data emiterii răspunsului, dar şi Hotărârea Colegiului Disciplinar din 24 iunie 2022 privind constatarea abaterilor disciplinare în raport cu notarul Olga Bondarciuc pentru aceleaşi circumstanţe invocate pârâtei, fapt ce impune concluzia funcţionalităţii Colegiului Disciplinar al Notarilor cel puţin la situaţia din 24 iunie 2022.

La caz, în scopul probării celor invocate de reclamant, urma să prezinte instanţei, probe incontestabile care ar fi demonstrat constatarea existenţei abaterii disciplinare, chiar dacă aceasta nu s-ar fi soldat cu careva sancţiuni punitive, pentru ca subsidiar să se solicite implicarea răspunderii civile.

În consecinţă, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa conchide, necesitatea de a respinge acţiunea civilă, ca neîntemeiată.

Pe motivul că în cadrul examinării pricinii civile instanţa a constatat necesitatea respingerii acţiunii, instanţa concluzionează că şi cerinţa reclamantului privind recuperarea cheltuielilor de judecată sunt neîntemeiate.

Or, prevederile art.83 CPC stabilesc faptul că - Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi cheltuielile legate de judecarea pricinii.

Din prevederile art.94 alin.(1) CPC, se reţine, că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.

Conform normelor enunţate, instanţa găseşte necesară şi întemeiată respingerea cerere cu privire la încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului cheltuielile judiciare, având în vedere respingerea acţiunii civile a părţii reclamante ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art.236, art. 238 – 241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Cererea de chemare în judecată, formulată de Camera Notarială din Republica Moldova către Notarul Elena Constantinescu, intervenient accesoriu, Ministerul Justiţiei R. Moldova cu privire la achitarea contribuţiei obligatorii şi a cheltuielilor judiciare – se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Comrat în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Cimişlia (sediul Cimişlia).

Judecător /semnat/ Maria Ganganu
Copia corespunde originalului
Judecătorul Judecătoriei Cimişlia
sediul Cimişlia Maria Ganganu